

FCI – Standard nr 313 / 14. 04. 1999 / D

SCHAPENDOES

(Nederlandse Schapendoes)

TÖLGE: Harry G.H. Hinckeldeyn ja dr. J.-M. Paschoud (saksa keelde).

PÄRITOLU: Holland.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

26.03.1992.

KASUTUS: Hollandi schapendoes on karjakoer, keda on kasutatud ja veel tänaselgi päeval kasutatakse lambakarjade ajamisel. Kuna lammaste karjamaad asuvad peamiselt maa rahulikes, üksildastes osades, siis on oluline, et schapendoes oleks hästi vastupidav, sitke ja kiire. Suur hüppevõime on seejuures niisama tähtis kui iseseivat töötamist võimaldav intelligentsus. Ta peab olema karjakoer nii iseloomult kui ka ihult ja hingelt.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1

Lamba- ja karjakoerad (välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1

Lambakoerad.

Töökatsseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE:

19.sajandi lõpul ja 20. sajandi algul esines hollandi schapendoesi Madalmaades kõikjal, kus leidis niitusid ja lambakarju. Karjakasvatajad hindasid teda väsimatu töövõime ja intelligentsuse pärast. Ta kuulub pikakarvaliste ja tihedalt karvaga kaetud peaga karjakoerte mitmekesisesse rühma. Schapendoes on suguluses Bearded-Collie, Puli, Owczarek Nizinny, Bobtail'i, Briardi, Bergamasco ja saksa lambapuudliga selle mitmetes variatsioonides, nagu neid esineb Hessenis, Odenwaldis ning Alam-Reini aladel. Kõik need sarnased koerad on mäestikukoerte vähendatud mutatsioonid. Selle tõu loojaks on künoloog P.M.C.Toepoel. Teise Maailmasõja ajal tuli ta mõttele selle tõu vastu tähelepanu äratada. Aastate 1940 ja 1945 vahel kasutati aretuses peaaegu kõiki schapendoesi isendeid, keda veel leida õnnestus. 1945. aastal alustati tõu taastamisega. Hollandi schapendoesi tõuklubi asutati aastal 1947 ja 1952 saavutas see juba tõu esialgse tunnustamise Hollandi kennelklubi (*Raad van Beheer*) poolt. Aastal 1954 valmis esimene tõustandard ja alustati tõuraamatu pidamisega. Lõplik tunnustamine järgnes aastal 1971. Sellest ajast alates võis aretus jätkuda ainult registrisse kantud koertega.

ÜLDMULJE:

Hollandi schapendoes on kerge kehaehitusega, pikakarvaline koer, kelle turjakõrgus on 40 ja 50 cm vahel. Tema liigutused on vetruvad ja kergelt sujuvad ; ta on märkimisväärne hüppaja.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Schapendoes on normaalse ja harmoonilise kehaehitusega karjakoer, kellel on tähelepanelik ja vapper iseloom. Ta on intelligentne, valvas, rõõmsameelne, elav,

sõbralik ja temperamentne. Lähedaste inimeste suhtes näitab ta üles suurt poolehoidu ja truudust.

PEA:

Lopsaka karvkatte tõttu näib pea tegelikust suurem, eriti aga laiem ning koljuosa tundub palju sügavam kui ta on.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Peaaegu lame, mõõduka laubavaoga ja tugevalt rõhutatud kulmukaartega. Kolju on võrreldes pikkusega üsna lai : laius ületab mõnevõrra vahemaad laubalõikest kuklakühmuni.

Üleminek laubalt koonule : Märgatavalt arenenud, kuid mitte järsk.

NÄOPIIRKOND :

Nina : Ninaseljajoon jääb veidi madalamale laubajoonest.

Koon : Lühem kui vahemaa laubalõikest kuklakühmuni. Aheneb üsna vähe, jääb sügavaks ja lõpeb laia ning vaid veidi kumerana. Külgvaates peab suletud koonu korral alalõug selgelt nähtavaks jääma.

Lõuad / Hambad : Normaalselt arenenud kääritaoline hambumus.

Põsed : Tugevalt esile tulevate sarnakaartega.

Silmad : Silmad on üsna suured, ümarad ja asetsevad silmakoobastes normaalselt. Peas asuvad nad pigem eespool kui külgmiselt. Värv on pruun; silmad ei tohi jätta muljet, nagu nende värv oleks must. Silmavalge võib olla märgatav vaid väga tugevalt külje suunas pööratud pilgu korral. Ilme on aval, siiras ja elav. Silmade kuju, värv ja ilme on sellele tõule iseloomulikeks tunnusteks.

Kõrvad : Need on üsna kõrgele asetunud, mitte liiga suured ega lihajad, laskuvad allasuunas vabalt, kuid pea vastu liibumata. Kõrvad on kaetud pika karvaga ja liikuvad, kuid ei tohi mingil juhul tõusta kõrgemale laubatasandist.

KAEL :

Pead kannab kõrgel tugev ja kuiv kael.

KERE:

Schapendoes on vaid veidi pikem oma kõrgusest. Luustik on kerge, nõtke ja elastne.

Ülemine profiiljoon : Tugevalt lihastunud nimmepiirkonna tõttu veidi kumer.

Rindkere : Sügav. Roided on mõõdukalt kuni hästi kaardunud ja ulatuvad kaugele taha.

Alumine profiiljoon ja kõht : Mitte liiga tugevasti üles tõmmatud.

SABA:

Saba on pikk, hästi karvane ja selge karvavimpliga. Tõule on iseloomulik see viis ja asend kuidas koer oma saba kannab. Rahulikus olekus ripub see sügavalt all. Traavil peab saba üsna kõrgele tõusma ja selgelt küljelt küljele heljuma. Galoppimisel sirutub see horisontaalseks. Hüpete juures toimib saba kindla tüürina. Kui koer on tähelepanelik, siis on saba sageli sirgelt püsti. Samas ei tohi saba olla jäigalt selja kohal.

JÄSEMED

ESIJÄSEMED :

Esijalad on sirged ja kerge ehitusega. Esijäsemete nurgad peavad eesrinda rõhutama.

Kämlad : Elastsed.

TAGAJÄSEMED :

Reied : Hästi kaldus asetusega.

Kannaliigesed : Mõõdukate nurkadega, heade lihastega.

Pöiad : Lühikesed.

KÄPAD :

Käpad on üsna suured ja elastsed; nad on laia ja ovaalse kujuga. Varbad on tihedalt üksteise vastu liibunud. Käpapadjandid on paksud ja elastsed ning nende vahel on rikkalik karvakasv. Lisavarbad on lubatud.

LIIKUMINE :

Kuna schapendoes oma tööd tehes rohkem galopeerib kui traavib, peab tema liikumine olema kerge ja vetruv, ilma ülemäärase energiakuluta. Ta peab suutma hästi hüpata ja kiiresti pöördeid sooritada.

KARVKATE :

KARV:

Schapendoesi karvkate on tihe ja piisava aluskarvaga. Karv on pikk, kindlasti 7 cm või enam tagajäsemete piirkonnas. Karv pole päris sile, pigem kergelt laines. Selgelt väljenunud krussis karv ei ole lubatud. Karvad kasvavad väga tihedalt üksteise kõrval, nad on peened ja kuivad, mingil juhul aga mitte siidised. Karvkattel on kalduvus kohtades, kus ta pikem on, salkudeks koonduda, mistõttu näib schapendoes, eriti alaosast, tegelikult laiemat pinda katvana. Schapendoesil on peas võimsad karvatutid, vuntsid ja habe.

VÄRVUS:

Kõik värvused on lubatud. Eelistada tuleb siiski sinakashallist kuni mustani.

SUURUS :

Turjakõrgus : Isastel : 43 - 50 cm
Emastel : 40 - 47 cm.

VEAD:

Igat kõrvalekallet eeltoodud punktidest tuleb käsitleda veana, mille aste sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

Schapendoes, kes ringis käitub pelglikult või (ja) agressiivselt, ei tohi saada välimikuhinnet ega osaleda võrdlusklassis.

N.B. : Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalst, august 2003

heaks kiidetud EKL juhatuses 18.detsembril 2003 protokoll nr 18